

Gościński, Jerzy

Koncepcja nowego regionalnego ośrodka informatyki

Notatki Płockie 43/2-175, 51-54

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KONCEPCJA NOWEGO REGIONALNEGO OŚRODKA INFORMATYKI

I. WPROWADZENIE

Zakres ustrojowej reorganizacji administracji stwarza możliwość wypracowania modelu funkcjonowania w terenie jednostek informatyki, wspomagających realizację zadań rządowych i samorządowych na wysokim poziomie technicznym z zachowaniem podstawowej przesłanki reformy ustrojowej tj. racjonalnego wydawania pieniędzy publicznych.

Wobec powyższego proponuję powołanie w terenie, w obszarze obejmującym kilka lub kilkanaście przyszłych powiatów /na bazie okół terenu obsługiwanego aktualnie a wchodzącego w nowe struktury wojewódzkie/ Państwowej Jednostki Informatycznej podległej nowemu Urzędowi Wojewódzkiego lub bezpośrednio Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji - do wykonywania zadań związanych z koordynacją, kontrolą oraz wdrażaniem i utrzymywaniem krajowych i regionalnych systemów teleinformatycznych.

Funkcjonowanie takich jednostek pozwoli na stworzenie sprawnego mechanizmu zarządzania systemem informacyjnym w administracji oraz zarządzania krajowymi bazami danych na potrzeby państwa /rys. 1, 2, 3/.

System informacyjny, służyłby określonym potrze-

bom i dotyczył procesów pozyskiwania, klasyfikacji, przetwarzania, przechowywania, przekazywania, prezentacji oraz interpretowania informacji przez różne podmioty. System zapewniałby także wzajemne relacje między wymienionymi potrzebami, procesami oraz podmiotami.

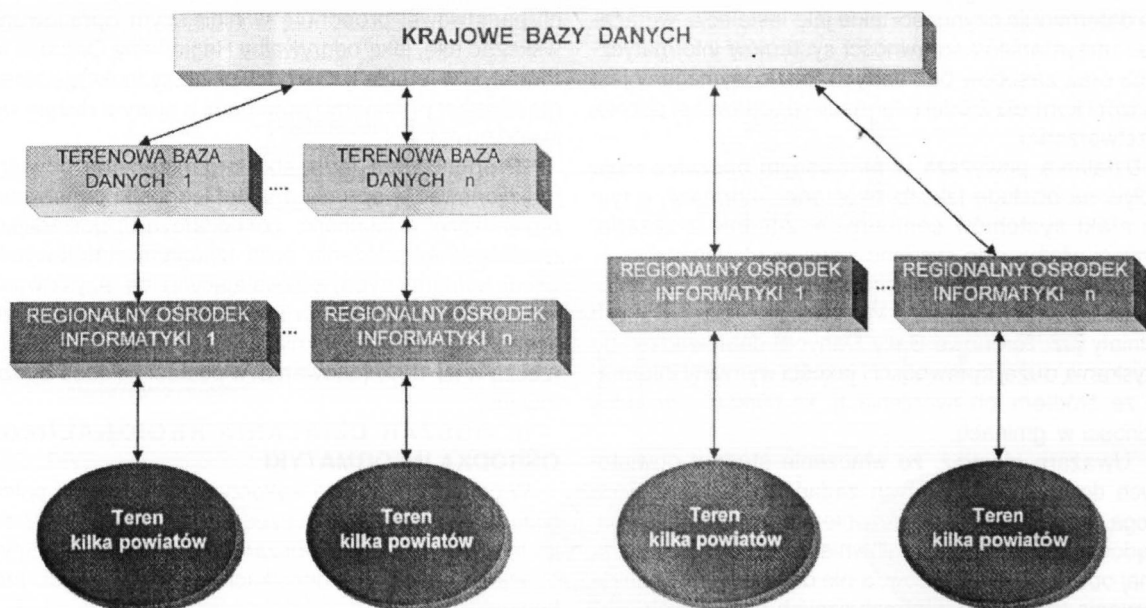
Z punktu widzenia analityka i projektanta systemów informatycznych w administracji nie istnieje możliwość uzyskania sprawnego systemu informacyjnego w przypadku powierzenia wszystkich zadań związanych z informatyzacją oraz zarządzaniem systemem informacyjnym w terenie tylko jednostkom centralnym np. [Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji] czy Ośrodkom Informatyki przyszłych Urzędów Wojewódzkich lub Terenowym Bankom Danych - z uwagi na duży obszar, jaki będą obejmowały nowe województwa.

Ośrodki Informatyki w nowo powołanych Urzędach Wojewódzkich nie będą w stanie spełnić tej roli, gdyż ich zadania w nowym układzie administracyjnym powinny dotyczyć głównie opracowywania, wdrażania oraz utrzymywania systemów informatycznych wspomagających realizację potrzeb Urzędów Wojewódzkich.

Podobnie oceniam przystosowanie, obecnie funkcjonujących, Terenowych Banków Danych do przeję-

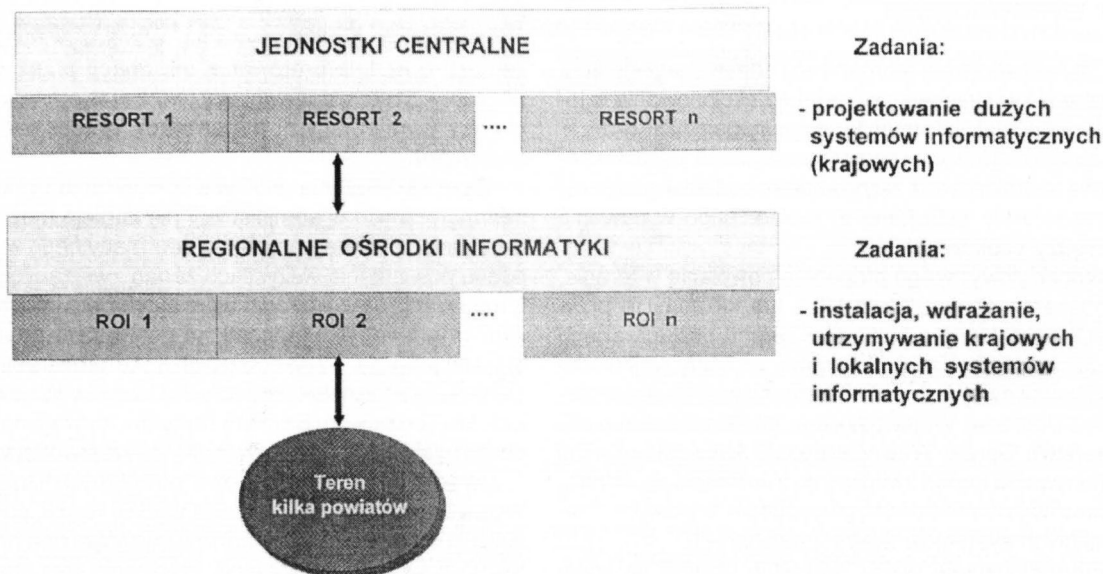
SCHEMAT WSPÓŁPRACY REGIONALNYCH OŚRODKÓW INFORMATYKI Z KRAJOWYMI I TERENOWYMI BAZAMI DANYCH W ZAKRESIE WYMIANY DANYCH

rys. 1

SCHEMAT WSPÓŁPRACY REGIONALNYCH OŚRODKÓW INFORMATYKI
Z JEDNOSTKAMI CENTRALNYMI
W ZAKRESIE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

rys. 2

cia roli związanej z koordynacją, kontrolą oraz wdrażaniem i utrzymywaniem krajowych i regionalnych systemów teleinformatycznych ze względu na zadania, które już wykonują. Mogą one przekształcić się w ośrodki informatyki obsługujące nowe duże urzędy wojewódzkie.

OBSZAR w zakresie przepływu informacji [z punktu widzenia technologii] nie ma znaczenia, natomiast silnie determinuje czynności takie jak: instalacja, wdrażanie i utrzymanie w sprawności systemów informatycznych oraz zasobów baz danych, gdzie wymagany jest nadzór i kontrola źródeł informacji - poddawanej później przetwarzaniu.

Działania powyższe w określonym obszarze mają wpływ na obsługę jakości tworzonej informacji, a tym na efekt systemów centralnych, zgodnie z zasadą: "śmieci włożysz do systemu - śmieci otrzymasz".

Przykładowo: dopiero przejście Systemu Ewidencji Ludności - PESEL przez Wojewódzkie Bazy Danych [istniały już Terenowe Bazy Danych] doprowadziło do uzyskania dużej sprawności i jakości wymiany informacji ze źródłem ich tworzenia tj. komórkami ewidencji ludności w gminach.

Uważam również, że włączenie struktur powiatowych do wykonywania tych zadań nie jest poprawną drogą, gdyż powiat jest szczeblem administracji samorządowej przeznaczonej głównie do sprawnej i poprawnej obsługi mieszkańców, a nie do budowania i utrzymywania krajowych informatycznych baz danych.

Brak rozwiązań strukturalno-funkcjonalnych ze stro-

ny legislacyjnej i finansowej wskazuje, że budowanie w każdym z około 380 powiatów w Polsce takiej jednostki informatycznej pociągnie za sobą duże koszty organizacyjne oraz angażować będzie wielokrotnie środki na ich utrzymanie.

Do uproszczonej analizy wymienionych wyżej jednostek informatycznych rozpatrywanych do podjęcia omawianych zadań w ramach reorganizacji administracji państwowej proponuję w niniejszym opracowaniu wskazać rolę, jaką odgrywałby Regionalny Ośrodek Informatyki w terenie tj. Ośrodek pełniący funkcję pośrednią pomiędzy gminami i powiatami a nowym dużym województwem.

Proponowana jednostka organizacyjna powinna funkcjonować w oparciu o statut jednostki państwowej prowadzącej działalność gospodarczą tj. posiadającą możliwość świadczenia poza usługami statutowymi - usług komercyjnych, pozwalających na uzyskiwanie środków finansowych na inwestycje zwłaszcza sprzętowe, których ciągła wymiana i uzupełnianie są istotną rzeczą w jej funkcjonowaniu /w postaci zakładu budżetowego/.

II. OBSZAR DZIAŁANIA REGIONALNEGO OŚRODKA INFORMATYKI

W celu optymalnego wykorzystania sprzętu i potencjału specjalistycznego niezbędne jest działanie Ośrodka Informatycznego w obszarach: państwowej administracji rządowej, w jednostkach samorządowych oraz komercyjnym.

1. W obszarze państwowej administracji rządowej i w jednostkach samorządowych:

a/ współpraca z jednostkami centralnymi w zakresie inplementacji i wdrażania dużych projektów informatycznych /np. Ewidencja pojazdów i kierowców , Program wspomagający zarządzaniem środkami pomocy społecznej od gminy po resort "POMOST", Rejestr Usług Medycznych /RUM/ itp.,

b/ koordynacja, nadzór i utrzymanie systemów w regionie o znaczeniu centralnym [bazy danych: Ewidencja Ludności /EL/, Ewidencja Pojazdów i Kierowców /EPiK/, Ewidencja Gruntów /EG/ itp],

c/ zarządzanie i utrzymanie systemów teleinformatycznych w jednostkach rządowych i samorządowych w regionie, np. PESEL-NET, Sieć Komputerowa Krajowego Biura Wyborczego itp.

2. W obszarze tzw. komercyjnym:

Informatyzacja jednostek samorządowych gminnych i powiatowych oraz innych wspomagająca realizację ich zadań ustawowych w zakresie:

a/ analiza, projektowanie, inplementacja, wdrażanie i utrzymywanie systemu zarządzania dokumentami w biurokracyce,

b/ projektowanie i wdrażanie systemów obsługujących zadania merytoryczne urzędów:

- systemy obsługi patentów,
- systemy finansowo - księgowo,
- systemy podatkowe itp.

c/ projektowanie i utrzymywanie lokalnych i rozległych sieci komputerowych,

d/ instalacja systemów sieciowych jak: NETWARE, UNIX, Win NT itp.

e/ zarządzanie systemami sieciowymi,

f/ instalacja, wdrażanie urządzeń teleinformatycznych itp.

Ponadto Regionalne Ośrodki Informatyki mogą podobnie jak obecnie Ośrodek Informatyczny Urzędu Wojewódzkiego w Płocku pełnić funkcję węzłów internetowych.

Jako nieliczni ze struktur administracji państwowej w kraju, posiadamy swój węzeł internetowy [DNSplock.ids.edu.pl]. Zarządzamy internetową pocztą elektroniczną Urzędu Wojewódzkiego oraz projektujemy i zarządzamy stronami WWW dla Urzędu i regionu płockiego [można nas oglądać pod adresem WWW.plock.ids.edu.pl]. Jesteśmy także bezpłatnym dostawcą usług internetowych dla szkół województwa płockiego [29 szkół].

III. PODSUMOWANIE

Realizacji reformy usprawniającej zarządzanie oraz racjonalne wydawanie pieniędzy publicznych sprzyja pozostawienie struktur już pracujących poprzez przekształcenie ich w regionalne jednostki informatyki, gdyż ośrodki obecnie pracujące wykazały dużą sprawność i efektywność oraz niskie zaangażowanie środków budżetowych w stosunku do kosztów, jakie ponosiłoby Państwo zatrudniając specjalistyczne firmy prywatne.

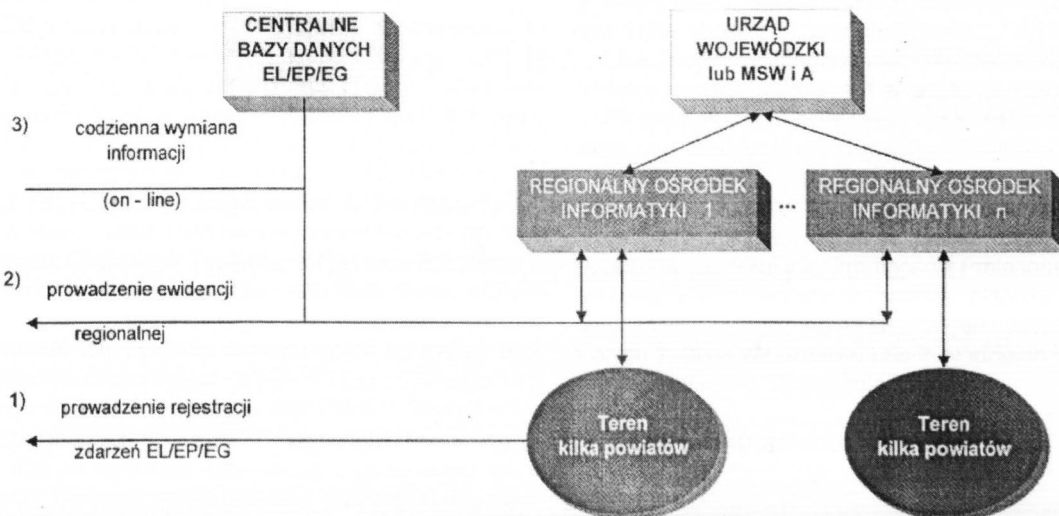
Obecnie cena usług ośrodków, kształtowana na podstawie obowiązujących przepisów jest sumą następujących składników dla:

a/ jednostki macierzystej:

- robocizna na podstawie przyznanego limitu wynagrodzeń i stawek regulowanych określonych aktami wykonawczymi Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej i

KONCEPCJA PRZYPORZĄDKOWANIA ORGANIZACYJNEGO REGIONALNEGO OŚRODKA INFORMATYKI

rys. 3

- bieżących bezpośrednich kosztów [materialnych i eksploatacyjnych] utrzymania Ośrodka;

b/ pozostałych usługobiorców:

- kalkulacja robocizny na podstawie stawki z limitu wynagrodzeń,

- koszty techniczne jako partycypacja w kosztach materialno-eksploatacyjnych, jednostki wewnętrznej Ośrodka realizującej zlecenie,

- zysku w granicach 20-40% sumy składników wyceny.

Ponadto cena usług jest obniżona z tytułu nie obciążania jednostek administracji podatkiem VAT i podatkiem dochodowym.

W przypadku, jeżeli w strukturze zreformowanego administracyjnie Państwa [duże urzędy wojewódzkie] zabraknie Regionalnego Ośrodka Informatyki wówczas nastąpi utrata:

a/ wysokospecjalistycznych scentralizowanych banków danych o kierunku strategicznym w zarządzaniu jak: Wojewódzka Baza Ewidencji Ludności, Wojewódzka Baza Ewidencji Pojazdów, Wojewódzka Baza Ewidencji Gruntów;

b/ regionalnej instytucji mogącej służyć jak potencjalny partner podczas:

- wdrażania oraz utrzymywania centralnych systemów krajowych w jednostkach samorządowych i rządowych w terenie jak np. NFI, REKOMPENSATY,

- wdrażania kolejnych nowych systemów: POMOST, RUM, REJESTR POJAZDÓW i KIEROWCÓW, PASZPORTY itp.

- organizacji i prowadzenia od strony informatycznej

akcji wyborów oraz referendów na rzecz pracy Krajowego Biura Wyborczego;

c/ jednostki mogącej wdrożyć oraz pełnić nadzór i kontrolę nad ogólnokrajowymi systemami teleinformatycznymi jak np: sieć PESEL - NET [warstwy 7, 6, 5, 4, 3 modelu ISO], jednostek rządowych i samorządowych;

d/ regionalnego węzła internetu dla administracji państwowej i samorządowej: [np. DNS - plock.ids.edu.pl];

e/ kadry specjalistycznej z doświadczeniem i dodatkową znajomością specyfiki administracyjnej, której jest niewiele na wolnym rynku w prywatnych firmach, gdyż na ogół funkcjonują one w ograniczonym dziedzincu kierunku oraz angażują wysokie koszty.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że jeśli w nowej strukturze strukturze organizacyjnej kraju będzie utworzonych około 15 dużych województw i około 380 powiatów, wówczas na jedno województwo będzie średnio przypadało około 25 powiatów.

W tej sytuacji wskazane byłoby utrzymanie obecnych 20 Ośrodków - Wojewódzkich Baz Danych oraz ewentualne utworzenie nowych pośrednich ogniw informatycznych - Regionalnych Ośrodków Informatyki obsługujących obszar podregionu w województwie obejmującym około 5 - 10. powiatów.

Przykładowo w nowym dużym województwie warszawskim wskazane byłoby utrzymanie dotychczasowych Ośrodków Informatyki /WBD/: w Płocku, Siedlcach, Radomiu i Ciechanowie.

BIBLIOGRAFIA:

1. Gościński Jerzy, Serafimowicz Ewa, *Komputerowe wspomaganie procesów zarządzania w Urzędzie*

dział Wojewódzkim w Płocku, 1994, "Notatki Płockie" nr 1, s. 59 - 61.